

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5ObdoK/6/2025
Identifikačné číslo spisu:	1118218901
Dátum vydania rozhodnutia:	14.04.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Andrea Moravčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:1118218901.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD., v spore žalobkyne Ing. J. K., nar. X.XX.XXXX, V. XXXXX/XX, A., zastúpenej Synergy Lawyers - advokátska kancelária, s.r.o., Košická 19650/11, Bratislava, IČO: 51 796 562, proti žalovanému V. B., nar. XX.XX.XXXX., Z. XXB, A., zastúpenému JUDr. Tomášom Sninčákom, PhD., LL.M., advokátom, Žabotova 2/B, Bratislava, pracovisko Karpatská 18, Bratislava, v konaní o zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer, vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. B1-37Odi/4/2018, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 4CoKR/14/2024-372 zo dňa 22. mája 2025, takto

rozhodol:

Dovolanie žalobkyne o d m i e t a .

Žalovaný m á proti žalobkyni n á r o k na plnú náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej tiež „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 37Odi/4/2018-305 zo dňa 29. marca 2023, v znení opravného uznesenia č. k. B1-37Odi/4/2018-364 zo dňa 17. januára 2024, rozhodol v prvom výroku tak, že žalobu zamietol. Druhým výrokom žalovanému priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplynulo, že žalobkyňa sa domáhala zrušenia oddĺženia pre nepoctivý zámer žalovaného, na majetok ktorého bol uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 6OdK/36/2017 zo dňa 24.7.2017 vyhlásený konkurz a bolo rozhodnuté o oddĺžení žalovaného. Žalobkyňa si v konkurze prihlásila pohľadávku vo výške 71 143,99 eur, ktorá sa oddĺžením stala nevymáhateľnou. Žalobkyňa odôvodňovala nepoctivý zámer žalovaného s poukazom na § 166g ods. 2 písm. a) a c) zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZKR“), nakoľko žalovaný neuviedol v návrhu na vyhlásenie konkurzu, ani v jeho prílohách a ani v priebehu konkurzu, niektoré relevantné informácie týkajúce sa jeho majetku a

príjmu, a niektoré informácie uviedol nepravdivo.

3. Súd prvej inštancie uviedol, že predmetom posúdenia súdu bola otázka, či konanie žalovaného pri oddĺžení napĺňalo niektorú zo skutkových podstát nepoctivého zámeru dlžníka, a teda či je dôvodné oddĺženie zrušiť.

4. Žalobkyňa argumentovala, že žalovaný uviedol v návrhu na vyhlásenie konkurzu a prílohách nepravdivú informáciu o výške svojej mesačnej mzdy a to, že pracuje ako mestský policajt v Bratislave, pričom jeho príjem mal údajne dosahovať len výšku 350 eur. Žalobkyňa preukazovala svoje tvrdenie informáciou od Mestskej polície Hlavného mesta SR Bratislavy, že priemerná mzda príslušníkov mestskej polície Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava v roku 2017 dosahovala výšku 1 295 eur, z čoho vyvodzovala záver, že čistý príjem žalovaného mohol dosahovať úroveň cca 900 eur mesačne. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti uviedol, že tvrdenie žalobkyne bolo preukázané ako nepravdivé. Žalovaný riadne uviedol informáciu o príjme pri podávaní návrhu na oddĺženie, za rozhodné obdobie dosahoval čistý príjem vo výške 354,64 eur a ten riadne priznal, čo osvedčil predloženými výplatnými páskami za obdobie 10/2016 - 9/2017.

5. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že pokiaľ žalobkyňa uviedla, že žalovaný mal iné neoficiálne príjmy z činnosti osobného strážcu, toto nepreukázala. Konštatoval, že rovnako ani správca konkurznej podstaty, ktorý preskúmaval majetkové a príjmové pomery žalovaného a dospel k záveru odôvodňujúcemu zrušenie konkurzu pre nemajetnosť, by nemal možnosť verifikovať existenciu ani rozsah neoficiálnych príjmov dlžníka. Z obsahu spisu sp. zn. 6OdK/36/2017 (životopis dlžníka) vyplynulo, že žalovaný bol v období 2007-2016 príslušníkom ozbrojených síl Slovenskej republiky - profesionálnym vojakom, čo vylučovalo výkon podnikateľskej činnosti, teda bez oprávnenia mohol prípadnú činnosť osobného strážcu vykonávať len bez nároku na odplatu.

6. Žalobkyňa ďalej preukazovala svoje tvrdenia o činnosti osobného strážcu žalovaným fotografiami z verejne dostupných zdrojov a navrhovala vykonať dokazovanie výsluchom osôb, pre ktoré mal žalovaný pracovať, alebo ktoré môžu mať informácie o poskytovaní služieb žalovaným pre ďalšie z osôb označených žalobkyňou, a to za účelom zistenia, či a koľko žalovanému platili a akému subjektu boli tieto platby hradené. V tejto súvislosti súd uviedol, že z čestných vyhlásení vyplynulo, že jeden zo svedkov žalovanému za služby neposkytol žiadne finančné prostriedky a druhá svedkyňa so žalovaným od roku 2011 nespolupracuje a nie je s ním v kontakte. Vzhľadom na uvedené mal za to, že ani výsluchom tejto svedkyne by nebolo preukázané, že v rozhodnom období pred oddĺžením poberal žalovaný neoficiálne príjmy. Súd preto návrhu na vykonanie dokazovania výsluchom svedkov označených žalobkyňou nevyhovel. Uzavrel, že relevantné skutočnosti potrebné pre rozhodnutie súdu vyplývali dostatočne z obsahu spisu, a teda tento dôkaz považoval za nadbytočný.

7. K emailu predloženému žalobkyňou, ktorým chcela preukázať iné príjmy žalovaného, a ktorým mienila osvedčiť, že počas spolujitia so žalovaným boli služby žalovaného tretím osobám fakturované prostredníctvom jej spoločnosti, súd prvej inštancie konštatoval, že ani týmto dôkazným prostriedkom nie je možné preukázať iný príjem žalovaného.

Išlo o e-mail s výzvou na fakturáciu z mája 2013, čo z časového hľadiska nebolo relevantné pre skúmanie pomerov dlžníka oddľžovaného v roku 2017. Ani samotná faktúra by nepreukazovala, že žalovaný inkasoval za služby, najmä pokiaľ nebol v žiadnom zmluvnom vzťahu so spoločnosťou žalobkyne, čo vyplývalo z okolnosti, že v tom čase bol žalovaný profesionálnym vojakom. Žalobkyňa ani neuviedla celkovú výšku príjmov, ktoré mal inkasovať žalovaný v tom období, pričom išlo o jej vlastnú spoločnosť a mala by mať prístup k účtovníctvu spoločnosti. Súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že v konaní o oddĺžení žalobkyňa nesignalizovala, že zoznam majetku je neúplný a výška príjmu uvedená žalovaným nepravdivá, resp. nepožiadala správcu o doplnenie preskúmania príjmových a majetkových pomerov žalovaného v oddľžovacom konaní.

8. Súd prvej inštancie preto konštatoval, že neboli dané dôvody na zrušenie oddĺženia tak, ako ich uviedla žalobkyňa s poukazom na § 166g ods. 2 písm. a) a c) ZKR, keďže žalovaný uviedol správne

informácie o príjmových pomeroch v čase svojho oddĺženia.

9. Súd prvej inštancie sa nestotožnil ani so záverom žalobkyne, ktorá za primárny dôvod zakladajúci nepoctivý zámer žalovaného pri oddĺžení považovala nepriznanie pohľadávky na náhradu škody a zatajenie prebiehajúceho trestného konania pri podávaní návrhu na oddĺženie. Nepoctivý zámer žalobkyňa videla v tom, že v zozname svojho majetku, ani na dopyt správcu, žalovaný neuviedol významnú časť svojho majetku, spočívajúcu v pohľadávke na náhradu škody vo výške 71 000 eur. Podľa žalobkyne išlo o pohľadávku, ktorá podliehala konkurzu, a ktorú správca mohol speňažiť postupom podľa § 167q ZKR a výťažok použiť na uspokojenie veriteľov žalovaného. Súd prvej inštancie mal za to, že ani v tomto prípade nemožno konštatovať nepoctivý zámer žalovaného pri jeho oddĺžení. Zaradenie predmetnej spornej pohľadávky, resp. nároku na náhradu škody uplatneného v trestnom konaní do súpisu majetku dlžníka, by nemalo ekonomický dopad na výsledok konkurzu, ktorý bol zrušený pre nedostatok majetku. Ide o nárok žalovaného ako poškodeného v trestnom konaní, o ktorom nie je doposiaľ rozhodnuté, a predmetná pohľadávka nebola ani v čase oddĺženia judikovaná. Obžaloba v trestnej veci, v ktorej si žalovaný uplatnil nárok na náhradu škody, bola podaná dňa 10.9.2018, teda po skončení konkurzu.

10. Podľa súdu prvej inštancie si môže v trestnom konaní uplatniť predmetný nárok len poškodený, prípadne dedič poškodeného. Z tohto hľadiska bolo potom irelevantné pre skúmanie nepoctivého zámeru dlžníka, či mal byť tento nárok (resp. pohľadávka) zahrnutý do zoznamu majetku v rámci oddĺžovacieho konania, nakoľko by nebolo možné správcom takúto pohľadávku speňažiť v rámci konkurzu postupom podľa § 167q ZKR a výťažok použiť na uspokojenie veriteľov žalovaného tak, ako predpokladala žalobkyňa. Teda pokiaľ je bez ekonomického významu zaradenie takéhoto majetku do konkurznej podstaty, je potom bezpredmetné skúmať, či správkyňa bola informovaná o prebiehajúcom trestnom konaní, resp. či žalovaný úmyselne neuviedol túto informáciu pri oddĺžení. V oddĺžovacom konaní je dôležitá len tá informácia, ktorá má dopad na priebeh a najmä výsledok konkurzu. Zdôraznil, že zrušenie oddĺženia má účinky voči všetkým dotknutým veriteľom s tým, že pohľadávkam sa v plnom rozsahu, v ktorom ešte neboli uspokojené, obnovuje pôvodná vymáhateľnosť aj splatnosť. V prípade inkasovania pohľadávky na náhradu škody by teda finančné prostriedky mohli byť použité len na pomerné uspokojenie pohľadávok veriteľov spôsobom, ktorým by nedošlo k zvýhodňovaniu určitých veriteľov. Mal za to, že v danom prípade by bola otázna reálna vymožitelnosť tejto pohľadávky, vzhľadom na osobu povinného, ktorý je aktuálne obžalovaný v danej trestnej veci.

11. Na záver ohľadom žalobkyňou vymedzenej skutočnosti odôvodňujúcej zrušenie oddĺženia, že žalovaný neuviedol v zozname majetku všetky motorové vozidlá, konštatoval, že toto tvrdenie žalovaný vyvrátil. V období rokov 2014 až 2017 nevlastnil motorové vozidlá, tieto boli vo vlastníctve leasingových spoločností. Správca konkurznej podstaty v konkurze preskúmaval majetkové pomery žalovaného a dospel k záveru, že konkurzná podstata nepokryje ani náklady konkurzu. Z obsahu spisu sp. zn. 6OdK/36/2017 z podrobnej správy o priebehu konkurzu vypracovanej správcom konkurznej podstaty vyplynulo, že lustroval žalovaného v evidencii motorových vozidiel s výsledkom, že v rokoch 2012 - 2017 žalovaný nevlastnil motorové vozidlo.

12. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Bratislave (ďalej tiež „odvolací súd“) rozsudkom zo dňa 22. mája 2025, č. k. 4CoKR/14/2024-372, v I. výroku rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a v II. výroku žalovanému proti žalobkyňi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

13. Odvolací súd považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie a v ňom vyjadrené závery za vecne správne, pričom sa v plnom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením. Poukázal na skutkový stav zistený súdom prvej inštancie, ktorým bol v odvolacom konaní viazaný a v jeho rámci konštatoval správnosť právneho záveru súdu prvej inštancie o nedôvodnosti podanej žaloby. Uviedol, že podstatnou a právne významnou otázkou pre rozhodnutie o odvolaní bola vecná správnosť rozhodnutia v posúdení žalobkyňou deklarovaných dôvodov pre zrušenie oddĺženia.

14. K žalobkyňou namietanej nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie uviedol, že rozhodnutie spĺňa zákonom stanovené podmienky na odôvodnenie rozsudku súdu ako rozhodnutia vo

veci samej, pričom súd prvej inštancie neodňal žalobkyni možnosť konať pred súdom. Stotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie, že žalobkyňa nepreukázala nepoctivý zámer žalovaného pri oddlžení a doplnil, že v konaní o zrušenie oddlżenia dôkazné bremeno preukázať nepoctivý zámer dlžníka znáša v zmysle § 166f ods. 1 ZKR veriteľ, podporne poukazujúc na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obdo/74/2021 zo dňa 20.10.2022. Na druhej strane však dlžníka zaťažuje dôkazné bremeno preukázania tvrdenia o jeho poctivom zámere podľa § 166g ods. 1 ZKR.

15. Za nosný dôvod odvolania považoval námietku, že rozhodujúcou skutočnosťou, zakladajúcou nepoctivý zámer žalovaného a dôvodnosť žaloby, je, že žalovaný v zozname majetku neuviedol peňažnú pohľadávku vo výške 81 533,34 eur, a to ani na dopyt správcu. Odvolací súd poukázal na to, že na č. l. 274 spisu sa nachádza obžaloba zo dňa 10.9.2018, v ktorej je výška škody určená na sumu 81 533,34 eur. Odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie vo svojom rozsudku uviedol sumu 71 000 eur ako výšku sumy pohľadávky, ktorú žalovaný ani na dopyt správcu neuviedol v zozname svojho majetku. K samotnej výške sumy poukázal na žalobu žalobkyne, kde sama uviedla sumu 71 000 eur a až následne túto sumu upravila na výšku 81 533,34 eur v Zhrnutí argumentácie zo dňa 24.3.2023 (č. l. 287). Pre posudzovanú vec podľa odvolacieho súdu nie je rozhodná samotná výška uplatnenej pohľadávky, ale to, či skutočnosť, že žalovaný túto pohľadávku neuviedol v zozname svojho majetku, zakladá nepoctivý zámer žalovaného.

16. Odvolací súd sa rovnako stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že nebolo preukázané nepoctivé konanie žalovaného a jeho úmysel poškodiť veriteľov. Ide o nárok žalovaného ako poškodeného v trestnom konaní, o ktorom nie je doposiaľ rozhodnuté, a predmetná pohľadávka nebola ani v čase oddlżenia judikovaná. Obžaloba v trestnej veci, v ktorej si žalovaný uplatňuje nárok na náhradu škody, bola podaná dňa 10.9.2018, teda po skončení konkurzu. Zaradenie predmetnej spornej pohľadávky, resp. nároku na náhradu škody uplatneného v trestnom konaní, do súpisu majetku dlžníka, by aj podľa názoru odvolacieho súdu nemalo ekonomický dopad na výsledok konkurzu, ktorý bol zrušený pre nedostatok majetku, a bolo tak bezpredmetné skúmať, či správkyňa bola informovaná o prebiehajúcom trestnom konaní, resp. či žalovaný úmyselne neuviedol túto informáciu pri oddlžení. Konštatoval, že v oddlžovacom konaní je dôležitá len tá informácia, ktorá má dopad na priebeh a najmä výsledok konkurzu. Žalobkyňa preto neunesla dôkazné bremeno svojich tvrdení pri preukazovaní nepoctivosti zámeru žalovaného podľa § 166g ods. 2 písm. a) ZKR. Odvolací súd v tejto časti preto uzavrel, že v konaní nezistil, že by súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil posudzovanú právnu vec, alebo použil iný právny predpis, než ktorý použiť mal, resp. ho nesprávne interpretoval.

17. Ako nedôvodnú posúdil tiež argumentáciu, že žalovaný mal nepoctivý zámer aj preto, že pred vyhlásením konkurzu vykonával činnosť osobného strážcu za odplatu a túto informáciu neuviedol v návrhu na oddlžení, ani na dopyt správcu, čo zakladalo jeho nepoctivý zámer podľa § 166g ods. 2 písm. c) ZKR. Odvolací súd sa stotožnil s procesným postupom súdu prvej inštancie (bod 23. odôvodnenia), ktorý návrhu žalobkyne na vykonanie dokazovania výsluchom svedkov nevyhovел a považoval tento dôkaz za nadbytočný, nakoľko na základe výsluchu týchto svedkov by nebolo možné preukázať okolnosti, či poskytoval žalovaný služby osobného strážcu za odplatu, v akom rozsahu, a preskúmať výšku príjmu žalovaného, keď uvedené skutočnosti boli popreté navrhovanými svedkami. S odkazom na hospodárnosť konania mal súd prvej inštancie skutočnosti, ktoré mali byť preukázané ich výsluchom, dostatočne preukázané a zdôvodnené ich čestnými vyhláseniami.

18. Odvolací súd ďalej uviedol, že v danej veci, na rozdiel od konkurzného konania, ide o konanie sporové, v ktorom strany sporu musia pre úspech vo veci svoje tvrdenia preukázať (dôkazné bremeno). Primárne táto povinnosť preukázania svojich tvrdení svedčí žalobcovi a následne pri protiargumentácii zaťažuje žalovaného, avšak žalobkyňa dostatočne svoje tvrdenia nepreukázala. Odvolací súd sa nestotožnil s tvrdeniami žalobkyne, že nepoctivosť zámeru žalovaného spočívala (okrem iného), aj vo vykonávaní činnosti osobného strážcu za odplatu. Bolo úlohou žalobkyne tieto skutočnosti riadne v konaní preukázať, a keďže sa tak nestalo, súd prvej inštancie postupoval správne, keď ustálil skutkový stav tak, že nebolo možné preukázať, že žalovaný mal príjmy z činnosti osobného strážcu, a tým pádom ani preskúmať rozsah neoficiálnych príjmov. Odvolací súd preto uzavrel, že súd prvej inštancie dospel

na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam.

19. Na záver uviedol, že ako nedôvodnú posúdil námietku, že napadnutý rozsudok je vo viacerých ohľadoch nepreskúmateľný, konštatujúc, že preskúmané rozhodnutie súdu prvej inštancie jasne a zrozumiteľne odpovedalo na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s uplatnením nároku žalobkyne, ako aj s obranou žalovaného proti tomuto uplatneniu. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“) v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

20. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej tiež „dovolateľka“) včas dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z ustanovení § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Dovolaciu súdu navrhla, aby napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, zároveň žiadala priznať náhradu trov dovolacieho konania.

21. Dovolateľka namietala vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP videla v tom, že odvolací súd nedal v napadnutom rozsudku odpoveď na jej argumenty uvedené v odvolaní. Najmä nemal reagovať na tie, ktorými vyvracala záver, že zaradenie pohľadávky žalovaného na náhradu škody ako poškodeného v trestnom konaní do súpisu majetku by nemalo pre konkurz ekonomický význam. Napadnutý rozsudok je podľa dovolateľky nedostatočne odôvodnený, nepreskúmateľný, a teda odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobkyni, aby uskutočňovala jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

22. Ďalej namietala, že odvolací súd nereagoval na jej tvrdenia k primárnemu dôvodu nepoctivého zámeru žalovaného, ktorým bolo, že žalovaný ani na dopyt správcu neuviedol do zoznamu majetku svoju pohľadávku ako poškodeného na náhradu škody v trestnom konaní. Súd prvej inštancie sa s touto námietkou nestotožnil, pričom zaradenie tejto pohľadávky do súpisu majetku žalovaného by podľa súdu nemalo na výsledok konkurzu ekonomický dopad, pretože „ide o pohľadávku poškodeného v trestnom konaní, ktorá nebola v čase oddĺženia judikovaná“ a tiež, že takú pohľadávku správca nemôže v konkurze speňažiť a výťažok použiť na uspokojenie veriteľov (bod 27 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie). Žalobkyňa avšak v odvolaní poukazovala na viaceré skutočnosti, prečo je uvedený záver súdu prvej inštancie nesprávny.

23. Dovolateľka ďalej uviedla, že na nosnú odvoláciu námietku žalobkyne reagoval odvolací súd v bodoch 36. až 38. svojho odôvodnenia. Poukázala na to, že v bode 36. odôvodnenia sa odvolací súd venuje len nezrovnalostiam ohľadom výšky „nepriзнanej“ pohľadávky žalovaného. V bode 37. len „recykluje“ argumentáciu súdu prvej inštancie („Ide o nárok žalovaného ako poškodeného v trestnom konaní, o ktorom nie je doposiaľ rozhodnuté ... Obžaloba v trestnej veci ... bola podaná ... po skončení konkurzu.“) a pridáva sa k jeho názoru, že „zaradenie predmetnej pohľadávky by nemalo ekonomický dopad na výsledok konkurzu“. K rozhodnutiu NS ČR, na ktoré poukazovala žalobkyňa, odvolací súd dodal, že sa ním bližšie nezaoberal. Bod 38. odôvodnenia bol podľa dovolateľky len zhrnutím teoretických záverov k právnemu posúdeniu, zakončený konštatovaním odvolacieho súdu, že nevzhliadol namietaný odvolací dôvod. Odvolací súd sa tak podľa dovolateľky nevysporiadal s konkrétnymi tvrdeniami, ktorými odôvodňovala nesprávnosť záverov súdu prvej inštancie.

24. Žalobkyňa existenciu vady podľa § 420 písm. f) CSP zároveň videla aj v tom, že odvolací súd nemal reagovať ani na jej tvrdenia obsiahnuté v ďalších odvolacích námietkach. Uviedla, že v odvolaní namietala, že súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy ohľadom preukázania ďalších dôvodov nepoctivého zámeru žalovaného (výsluchy svedkov). Na uvedenú námietku mal reagovať odvolací súd v bodoch 39. a 40. odôvodnenia rozsudku, pričom podľa dovolateľky ide len o sumarizovanie tvrdení súdu prvej inštancie a všeobecných teoretických záverov. Odvolací súd tak nevysvetlil, prečo bolo vykonanie dotknutých dôkazov nadbytočné.

25. Žalobkyňa namietala nepreskúmateľnosť rozsudku súdu prvej inštancie videla najmä v tom, že súd prvej inštancie nevysvetlil, prečo pri posudzovaní nepoctivého zámeru žalovaného neprihliadol na to, že tento pri svojom výsluchu potvrdil, že poberal aj neoficiálne príjmy a že pre posúdenie jeho nepoctivého

zámeru je bez významu, koľko presne takýmto spôsobom zarobil. Uviedla, že na uvedenú námietku mal odvolací súd reagovať v bode 41. odôvodnenia rozsudku, kde uviedol iba všeobecné formulácie, bez reakcie na podstatu námietky žalobkyne a bez vysvetlenia, prečo súd prvej inštancie nemusel vysvetľovať to, že neprihliadol na vyššie opísané skutočnosti.

26. K prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolateľka uviedla, že kľúčovou právnou otázkou v konaní bolo, „či žalovaný musel uviesť v zozname majetku pohľadávku na náhradu škody ako poškodeného v trestnom konaní a či jej neuvedenie v zozname majetku (a to ani na dopyt správcu) zakladá nepoctivý zámer žalovaného a je dôvodom na zrušenie jeho konkurzu“.

27. Ďalej argumentovala, že súd prvej inštancie nesprávne uzavrel, že zaradenie takejto pohľadávky do súpisu majetku žalovaného by nemalo ekonomický dopad na výsledok konkurzu, pretože „správca by ju nemohol speňažiť postupom podľa § 167q ZKR a výtazok použiť na uspokojenie veriteľov“. Hlavným argumentom, o ktorý súd prvej inštancie oprel tento záver bolo, že „v trestnom konaní si môže uplatniť predmetný nárok len poškodený prípadne dedič poškodeného“ (čím chcel súd prvej inštancie zrejme povedať, že takáto pohľadávka sa nedá postúpiť na tretiu osobu, teda ani „predať“). Odvolací súd sa s týmto právnym záverom stotožnil, pričom takéto právne posúdenie považuje dovolateľka za nesprávne.

28. Podľa dovolateľky skutočnosti, ktoré vyvracajú správnosť tohto právneho posúdenia sú: (i) neexistencia ustanovenia ZKR ani iného predpisu, z ktorého by vyplývalo, že žalovaný nemal povinnosť uviesť v zozname majetku svoju pohľadávku na náhradu škody v trestnom konaní alebo o nej aspoň informovať správcu (prípadne, že netreba uvádzať pohľadávky, ktoré zatiaľ nie sú judikované), (ii) povinnosť žalovaného uviesť svoju pohľadávku na náhradu škody v zozname majetku vyplýva aj z § 4 ods. 2 písm. f) a ods. 5 vyhlášky MS SR č. 665/2005 Z. z., (iii) správca mohol dotknutú pohľadávku speňažiť, pretože aj pohľadávku na náhradu škody je možné počas trestného konania postúpiť na tretiu osobu, čo vyplýva aj z § 525 OZ a § 48 ods. 4 Trestného poriadku, (iv) správca by sa pohľadávku žalovaného na náhradu škody pokúsil najskôr v mene žalovaného vymôcť s poukazom na (§ 167q v spojení s § 167b ZKR) a (v) úvahy o možnej nevymožiteľnosti pohľadávky žalovaného a o tom, že v prípade jej inkasovania by získané peniaze mohli byť použité len na pomerné uspokojenie pohľadávok veriteľov, sú bezvýznamné.

29. Na záver uviedla, že neexistoval žiaden právny dôvod, prečo by žalovaný nebol povinný uviesť v zozname majetku svoju pohľadávku na náhradu škody ako poškodeného v trestnom konaní a že sú nesprávne závery oboch súdov, že zaradenie takejto pohľadávky do súpisu majetku žalovaného by nemalo žiaden ekonomický význam. Za nesprávny považovala záver, že správca by nemohol takúto pohľadávku speňažiť, pretože si ju môže v trestnom konaní uplatniť „len poškodený prípadne dedič poškodeného“. Preto je nesprávny aj právny záver, že neuvedenie tejto pohľadávky žalovaným nezakladá jeho nepoctivý zámer a nemôže byť dôvodom na zrušenie konkurzu. Ide pritom o posúdenie právnej otázky, ktorá bola pre konanie kľúčová a ktorá dosiaľ v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola vyriešená.

30. K dovolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný, uviedol, že s argumentáciou žalobkyne v dovolaní nesúhlasí, majú za to, že nie sú naplnené dovolacie dôvody, ktorými žalobkyňa odôvodňuje podanie dovolania. Dovolaciemu súdu navrhol, aby dovolanie žalobkyne odmietol a priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania.

31. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP; ďalej tiež „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP veta pred bodkočiarkou) dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je prípustné a treba ho odmietnuť.

32. Dovolací súd v úvode sumarizuje, že zo skutkového stavu, z ktorého vychádzal odvolací súd a ktorým je dovolací súd viazaný, vyplýva, že žalobkyňa sa domáhala zrušenia oddĺženia žalovaného pre

nepoctivý zámer najmä z dôvodu, že žalovaný neuviedol v zozname majetku pohľadávku na náhradu škody uplatňovanú v trestnom konaní. Súd prvej inštancie žalobu zamietol s tým, že nebolo preukázané nepoctivé konanie žalovaného. Odvolací súd toto rozhodnutie potvrdil a uzavrel, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno preukázania nepoctivého zámeru žalovaného, a to ani vo vzťahu k uvedenej pohľadávke. Odvolací súd výslovne konštatoval, že nebolo preukázané nepoctivé konanie ani úmysel žalovaného poškodiť veriteľov a že žalobkyňa nepreukázala naplnenie podmienok § 166g ods. 2 písm. a) ZKR.

33. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom, týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Zo zákonných ustanovení upravujúcich otázku prípustnosti dovolania je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania, vyplývajúce z § 420 alebo § 421 CSP, a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

K námietke porušenia práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP

34. V rámci namietanej procesnej vady podľa § 420 písm. f) CSP dovolateľka odvolaciemu súdu vytýkala nepreskúmateľnosť a nepresvedčivosť odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu majúce za to, že odvolací súd sa nevysporiadal s jej odvolacou argumentáciou, zároveň tiež odvolaciemu súdu vytkla nesprávny proces dokazovania, a to, že sudy nevykonali ňou navrhovaný dôkaz (vypočutie svedkov).

35. Dovolaťka predovšetkým namietala, že odvolací súd sa nevysporiadal s jej podstatnými argumentmi, najmä s tvrdením, že žalovaný ani na dopyt správkyne neuviedol pohľadávku na náhradu škody uplatňovanú v trestnom konaní, a že táto skutočnosť sama osebe zakladá jeho nepoctivý zámer. Z toho vyvodzuje, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné a že jej bolo odňaté právo na spravodlivý proces. Dovolací súd však musí konštatovať, že takýto záver zo samotného obsahu rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva.

36. Dovolací súd po preskúmaní rozsudku odvolacieho a prvoinštančného súdu, a zároveň aj postupu, ktorý ich vydaniu predchádzal, uvádza, že nezistil namietanú vadu zmätočnosti (závažné procesné pochybenie odvolacieho súdu) spočívajúcu v tom, že by odvolací súd svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil dovolateľke, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že by tým došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP.

37. Dovolací súd skúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu cez prizmu predpokladov formulovaných § 220 ods. 2 CSP, ktorá sa uplatňuje aj v odvolacom konaní podľa § 378 ods. 1 CSP, pričom zohľadnil, že k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP nedochádza len úplnou absenciou odôvodnenia, ale aj jeho nedostatočnosťou alebo nezrozumiteľnosťou, či svojvoľnosťou (viď napr. II. ÚS 419/2021). V nadväznosti na vyššie uvedené východiská dovolací súd uvádza, že v preskúmanom prípade napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nie je nepreskúmateľné ani arbitrárne. Z rozsudku odvolacieho súdu je zrejmé, prečo odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil a akými podstatnými úvahami sa pri svojom rozhodovaní riadil. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobkyňa nepreukázala naplnenie dôvodov podľa § 166g ods. 2 písm. a) a c) ZKR pre zrušenie oddĺženia, t. j. nepreukázala nepoctivé konanie ani úmysel žalovaného poškodiť veriteľov (neunesenie dôkazného bremena).

38. Dovolací súd konštatuje, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia výslovne identifikoval ako nosnú námietku žalobkyne tú, podľa ktorej žalovaný ani na dopyt správkyne neuviedol v zozname majetku pohľadávku na náhradu škody uplatňovanú v trestnom konaní, zhrnul skutkové okolnosti veci a následne zaujal právne stanovisko, prečo ju nepovažuje za dôvodnú. Konštatoval, že nebolo preukázané nepoctivé konanie žalovaného ani jeho úmysel poškodiť veriteľov, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno vo vzťahu k tvrdenému zatajeniu majetku. Tiež uviedol, že samotná existencia nároku na

náhradu škody v trestnom konaní, ktorý v čase oddĺženia nebol judikovaný a samotná obžaloba bola podaná až po skončení konkurzu, nebola preukázaná ako okolnosť zakladajúca nepoctivý zámer v zmysle § 166g ods. 2 ZKR. Odvolací súd sa zároveň vyjadril k otázke významu tejto pohľadávky pre priebeh a výsledok konkurzu a uviedol, že jej zaradenie by nemalo ekonomický dopad na konkurz, ktorý bol zrušený pre nedostatok majetku.

39. Z uvedeného je zrejmé, že odvolací súd sa predmetnou otázkou nezaoberal len formálne, ale vyhodnotil ju vo väzbe na skutkové zistenia a dôkaznú situáciu. Jeho odôvodnenie obsahuje jasne identifikované skutkové závery (nepreukázanie zatajenia a úmyslu) aj právne úvahy (výklad § 166g ods. 2 ZKR a dôkazného bremena veriteľa). Skutočnosť, že odvolací súd neprijal právnu konštrukciu dovolateľky neznamena, že sa s jej argumentmi nevysporiadal. Právo na spravodlivý proces nezaručuje strane právo na to, aby súd prevzal jej právne hodnotenie veci, ale aby sa jej podstatnými tvrdeniami racionálne a preskúmateľne zaoberal.

40. Odvolací súd zároveň vysvetlil, že rozhodujúce pre posúdenie veci je preukázanie nepoctivého zámeru, teda subjektívneho prvku konania dlžníka, pričom dôkazné bremeno v tomto smere znáša veriteľ. Tým reagoval aj na jadro argumentácie dovolateľky, ktorá vychádzala z premisy, že samotné formálne neuvedenie určitej majetkovej hodnoty automaticky vedie k záveru o nepoctivosti. Odvolací súd túto premisu neprijal a svoje stanovisko odôvodnil.

41. Dovolací súd má za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu je zrozumiteľné, logicky vystavané a umožňuje preskúmanie jeho právneho základu. Z neho možno jednoznačne zistiť, z akého skutkového stavu odvolací súd vychádzal, ktoré dôkazy považoval za rozhodujúce a aké právne závery z nich vyvodil. Odvolací súd sa vyjadril ku všetkým podstatným a pre posúdenie veci relevantným odvolacím námietkam žalobkyne, a nie je mu možné vytýkať, že by sa vo svojom rozhodnutí v odôvodnení dostatočne nevysporiadal s argumentáciou sporových strán. Súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd, v odôvodnení svojich rozhodnutí (tvoriacich organický celok) uviedli rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísali priebeh konania, stanoviská sporových strán k prerokováanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, dôvody nevykonania všetkých navrhnutých dôkazov a citovali právne predpisy, ktoré aplikovali na daný prípad a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré sa vysporadúva s relevantnými odvolacími námietkami, zodpovedá požiadavkám kladeným na kvalitu odôvodnenia súdnych rozhodnutí a zodpovedá aj § 387 ods. 2, 3 CSP. Nemožno preto hovoriť o absencii vysporiadania sa s podstatnými námietkami ani o takom nedostatku odôvodnenia, ktorý by dosahoval intenzitu porušenia práva na spravodlivý proces.

42. Pokiaľ teda žalobkyňa označila napadnuté rozhodnutie za arbitrárne, a to preto, že súdy sa nestotožnili s jej argumentami a tvrdeniami, tak ide len o prejav nespokojnosti žalobkyne s výsledkom sporu, a nie o prípustné a dôvodné výhrady voči procesnému postupu súdov v prvoinštančnom a odvolacom konaní. Iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (I. ÚS 188/06).

43. Vo vzťahu k procesnej vade konania v zmysle § 420 písm. f) CSP dovolateľka odvolaciemu súdu vytýkala aj proces dokazovania, a to nevykonanie ňou navrhnutého dôkazu - výsluch svedkov. Tu dovolací súd pripomína, že u práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

44. Dovolací súd len vo všeobecnosti k procesu dokazovania uvádza, že zákon vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, ktorá znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho

logického myšlienkového postupu, pričom hodnotiaca úvaha súdu musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a výsledok hodnotenia dôkazov má byť súčasťou rozsudku. Civilný sporový poriadok v § 132 ods. 1 ukladá sporovej strane povinnosť označiť dôkazy na preukázanie rozhodujúcich skutočností. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je však už vecou súdu (§ 185 ods. 1 CSP) a nie sporových strán.

45. Dovolací súd konštatuje, že už v judikáte R 37/1993 publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3-4/1993, ktorý je aplikovateľný aj od 1. júla 2016 pre konania podľa CSP, najvyšší súd uviedol, že „nevykonanie dôkazov navrhnutých účastníkom nie je postupom, ktorým súd odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom.“

46. Ak súd teda v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy, resp. vykoná iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, nezakladá to vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, lebo to nemožno považovať za znemožnenie uplatnenia procesných práv, ktoré strany mohli uplatniť a boli v dôsledku nesprávneho postupu súdu z nich vylúčené (obdobne R 125/1999, R 6/2000). Rovnako, pokiaľ by aj súd niektorý z vykonaných dôkazov vyhodnotil nesprávne, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne. Táto samotná skutočnosť však prípustnosť dovolania nezakladá a nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, ak je dovolanie procesne prípustné. Dovolací súd zdôrazňuje, že procesným pochybením by bol taký postup súdu, ktorý by procesnej strane v konaní znemožnil dôkazy predkladať alebo navrhovať.

47. K námietke dovolateľky ohľadom nevykonania ňou navrhovaného dokazovania (výsluch svedkov), dovolací súd upriamuje pozornosť na bod 39. a 40. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s bodom 23. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, kde sa odvolací súd náležite vyjadril k dôvodom nevykonania výsluchu svedkov. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, ktorý v tomto smere odôvodnil nevykonanie dôkazu jeho nevhodnosťou a nadbytočnosťou, nakoľko by výsluchom svedkov nebolo možné preukázať okolnosti či poskytoval žalovaný služby osobného strážcu odplatne, v akom rozsahu, či preskúmať výšku príjmu z tejto činnosti, keďže tieto skutočnosti v konaní popreli samotní svedkovia (čestné vyhlásenia), a išlo by tak o nadbytočné dokazovanie, s námietkou žalobkyne sa však riadne konajúce súdy vysporiadali.

48. Dovoláním sa nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd. Jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania. V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd existenciu takýchto pochybení ako závažných deficitov v dokazovaní v prejednávanej veci nezistil. Dovolací súd má za to, že dokazovanie v preskúmvanej veci bolo vykonané v súlade s ustanoveniami § 132 ods. 1, § 185 ods. 1 a § 191 ods. 1 CSP, v spojení s § 378 ods. 1 CSP.

49. Pre prípad, že dovolateľka vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania podľa § 420 písm. f) CSP aj z právnych záverov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie, dovolací súd uvádza, že už dávnejšie dospel k záveru, podľa ktorého realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením, a najvyšší súd zotrváva na tomto závere aj naďalej (R 54/2012, na ktoré nadväzuje R 24/2017).

50. Dovolací súd záverom k namietaným vadám podľa § 420 písm. f) CSP uvádza, že žalobkyňa v zásade len opakuje svoju interpretáciu skutočností, a uvádza argumenty, s ktorými sa už súdy nižšej inštancie v rámci svojich odôvodnení v dostatočnej miere vysporiadali, pričom rovnaké námietky ako v dovolaní, uplatnila žalobkyňa aj v odvolaní. Dovolací súd však nie je „tretou inštanciou“, ktorá by bola

oprávnená opätovne preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo. Dovolací súd v odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu a ani v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie nezistil ani iné prípadné logické nedostatky alebo rozpor v jednotlivých záveroch súdu. V tomto smere nezistil nesprávnosť a nezákonnosť procesného postupu odvolacieho súdu z hľadiska dodržania limitov daných úpravou civilného sporového konania pre zachovanie pravidiel spravodlivého súdneho procesu.

51. Dovolací súd dodáva, že za tejto situácie nejde o procesný deficit spočívajúci v znemožnení realizácie procesných práv dovolateľky, ale o jej nesúhlas s hodnotením dôkazov a s právnym posúdením veci. Takýto nesúhlas však nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

52. Z vyššie uvedených dôvodov boli vo vzťahu k tejto časti dovolania splnené podmienky pre odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. c) CSP ako podaného proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

K námietke nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 421 ods. 1 CSP)

53. Dovolateľka prípustnosť dovolania kumulatívne vyvodzovala aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

54. Pre dovolanie prípustné podľa § 421 CSP platí, že ho možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Pokiaľ dovolateľ nevymedzí ním tvrdý dovolací dôvod uvedeným spôsobom, je to dôvodom pre odmietnutie dovolania podľa ustanovenia § 447 písm. f) CSP, podľa ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

55. Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom právnu otázku zásadného právneho významu, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, resp. ktorá ešte v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu nebola riešená. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania.

56. Dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, respektíve v konaní nemôžu mať sami o sebe vplyv na meritorne rozhodnutie, a ani akademické otázky, ktoré nemajú priamy súvis s rozhodovaným sporom. Dôvodnosť prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP predpokladá, že právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Základným predpokladom prípustnosti dovolania je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti doposiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľom (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí).

57. Vo vzťahu k § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolateľka formuluje právnu otázku, či dlžník bol povinný uviesť v zozname majetku pohľadávku na náhradu škody ako poškodený v trestnom konaní a či jej neuvedenie (ani na dopyt správcu) zakladá nepoctivý zámer v zmysle § 166g ods. 2 písm. a) ZKR.

58. Takto formulovaná otázka má hmotnoprávny charakter a za odlišného skutkového stavu, najmä ak by bolo preukázané, že dlžník vedome a bez informovania správcu zatajil existujúcu majetkovú hodnotu, by mohla mať význam pre rozhodovanie v konaniach o zrušení oddĺženia. Povinnosť dlžníka uviesť celý svoj majetok, vrátane pohľadávok, vyplýva zo systematiky konkurzného práva, pričom je nepochybné, že majetkom sú aj sporné či neisté pohľadávky a otázka ich reálnej vymožitelnosti a ekonomického významu je predmetom posúdenia správcu, nie selekcie zo strany dlžníka.

59. Dovolací súd tu považuje za potrebné bližšie rozvinúť vzťah medzi skutkovými zisteniami, dôkazným bremenom a právnou otázkou formulovanou dovolateľkou, a to najmä vo väzbe na tvrdené zatajenie majetku a informácie o prebiehajúcim trestnom konaní. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že tento sa otázkou, či žalovaný informoval správkyňu o existencii nároku na náhradu škody uplatneného v trestnom konaní, zaoberal v rovine tvrdení strán a dôkazného bremena. V bode 13 odôvodnenia reprodukoval obranu žalovaného, podľa ktorej mala správkyňa o predmetnom nároku vedomosť, resp. bola o tejto skutočnosti informovaná, pričom táto obrana bola predmetom procesného posúdenia. Na tieto tvrdenia nadviazal v bode 25 odôvodnenia, keď vo väzbe na rozdelenie dôkazného bremena uzavrel, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno o tom, že žalovaný správkyňu o prebiehajúcim trestnom konaní neinformoval, a teda nepreukázala tvrdené zatajenie majetkovej hodnoty. Tento skutkový záver predstavuje nosný základ rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý bol odvolacím súdom ako vecne správny prevzatý.

60. Z uvedeného vyplýva, že skutkový stav ustálený súdmi nižších inštancií nevychádza z premisy zatajenia majetku alebo informácie zo strany žalovaného, ale naopak zo záveru o neunesení dôkazného bremena žalobkyňou vo vzťahu k tvrdenému nepoctivému konaniu. V konaní tak nebolo preukázané, že žalovaný konal spôsobom predpokladaným v § 166g ods. 2 písm. a) ZKR, teda že vedome zatajil časť svojho majetku alebo poskytol neúplné či nepravdivé informácie.

61. V tejto súvislosti dovolací súd zdôrazňuje, že konanie o zrušení oddĺženia pre nepoctivý zámer je konaním sporovým, v ktorom dôkazné bremeno preukázania nepoctivého zámeru dlžníka znáša veriteľ (§ 166f ods. 1 ZKR). Nepoctivý zámer predstavuje kvalifikovaný subjektívny prvok konania dlžníka, ktorý sa neprezumuje, ale musí byť preukázaný konkrétnymi skutkovými okolnosťami nasvedčujúcimi tomu, že dlžník vedome konal v rozpore s požiadavkou poctivosti, najmä zatajením majetku alebo podstatných informácií. Bez preukázania takéhoto konania nemožno pristúpiť k právnemu hodnoteniu jeho dôsledkov.

62. Za tejto situácie nadobúdajú úvahy súdu prvej inštancie uvedené v bode 27 odôvodnenia, týkajúce sa ekonomického významu predmetnej pohľadávky a jej (ne)speňažiteľnosti v konkurze, povahu úvah nad rámec rozhodujúcich dôvodov rozhodnutia. Tieto úvahy totiž nadväzujú až na hypotetickú situáciu, v ktorej by bolo preukázané, že žalovaný predmetnú pohľadávku zatajil, čo sa však v konaní nepreukázalo. Ide preto o doplňujúcu argumentáciu, ktorá nebola determinujúca pre záver o nedôvodnosti žaloby. Na túto argumentačnú líniu logicky nadviazal aj odvolací súd, ktorý v bode 37 svojho odôvodnenia prevzal nielen skutkové závery súdu prvej inštancie o neunesení dôkazného bremena žalobkyňou, ale aj jeho právne úvahy týkajúce sa ekonomického významu predmetnej pohľadávky. Aj v odvolacom konaní tak zostal rozhodujúcim záver o tom, že nebolo preukázané nepoctivé konanie žalovaného ani jeho úmysel poškodiť veriteľov, pričom úvahy o význame pohľadávky predstavovali len sekundárne odôvodnenie.

63. V prejednávanej veci rozhodnutie odvolacieho súdu nezáviselo od vyriešenia právnej otázky v rovine abstraktnej interpretácie povinnosti dlžníka uviesť pohľadávku na náhradu škody (tu uplatnenú v adhéznom konaní) do zoznamu majetku, ale od konkrétneho skutkového záveru o neunesení dôkazného bremena žalobkyňou vo vzťahu k tvrdenému nepoctivému konaniu žalovaného. Odvolací súd

nevychádzal zo skutkového zistenia, že žalovaný vedome a bez informovania správcu zatajil existenciu majetkovej hodnoty, ani zo záveru, že by ju neuviedol ani na dopyt správcu. Naopak, uzavrel, že žalobkyňa nepreukázala, že žalovaný konal nepoctivo, a že nebol preukázaný jeho úmysel poškodiť veriteľov. Ťažiskom rozhodnutia teda nebola interpretácia rozsahu informačnej povinnosti dlžníka v hypotetickej situácii zatajenia majetku, ale absencia preukázania samotného zatajenia a subjektívneho prvku nepoctivosti.

64. Skutkový základ veci, z ktorého odvolací súd vychádzal a ktorým je dovolací súd viazaný, spočíva v tom, že nebolo osvedčené vedomé zatajenie majetku ani úmysel žalovaného ukrátiť veriteľov. Právna otázka formulovaná dovolateľkou vychádza z odlišnej skutkovej situácie, teda z predpokladu, že došlo k vedomému neuvedeniu pohľadávky bez informovania správcu. Takto konštruovaná otázka sa neopiera o skutkový stav ustálený odvolacím súdom, ale o (dovolateľkou tvrdenú) skutkovú alternatívu, ktorú súdy nižších stupňov neprijali. Má preto hypotetický charakter a nie je otázkou, od ktorej by napadnuté rozhodnutie záviselo.

65. Dovolací súd je viazaný skutkovými zisteniami odvolacieho súdu a nemôže ich modifikovať ani nahrádzať vlastnou verziou skutkového priebehu. V rámci dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP môže preskúmať len právne otázky, ktoré boli pre rozhodnutie determinujúce, nie otázky vychádzajúce z iného skutkového základu. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na závere o nepreukázaní nepoctivého zámeru ako subjektívneho prvku podľa § 166g ZKR, potom abstraktné posudzovanie povahy a speňažiteľnosti pohľadávky na náhradu škody v trestnom konaní nemá pre vec rozhodujúci význam.

66. Dovolací súd sumarizuje, že preto, aby dovolateľ mohol byť v dovolacom konaní úspešný (v ponímaní skúmania ním namietaného právneho posúdenia dovolacím súdom), musí relevantným spôsobom (t. j. spôsobom predpokladaným v § 432 ods. 2 CSP) spochybníť v dovolaní celú nosnú právnu argumentáciu, na ktorej odvolací súd založil svoje rozhodnutie, k čomu v posudzovanej veci v uvedenom smere nedošlo. Je tak zrejmé, že meritórny dovolací prieskum tu nebolo možné uskutočniť. Pokiaľ by dovolací súd za tohto stavu nebral do úvahy absenciu náležitostí prípustnosti dovolania a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný dovolací prieskum, priečiaci sa nielen všeobecnej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania, zvolenej v Civilnom sporovom poriadku, ale aj konkrétnemu cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP. Postup dovolacieho súdu by v takom prípade porušil základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

67. Vzhľadom na vyššie uvedené, keďže nie je daná procesná prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, ani podľa 421 ods. 1 písm. b) CSP, dovolací súd dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. f) CSP odmietol bez toho, aby posudzoval vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

68. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta CSP; § 453 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov dovolacieho konania na strane žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

69. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.